

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ І ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА

Формування професійно-компетентного педагога у сфері виховання, навчання та розвитку школярів забезпечує фахове та професійне середовище педагогічного університету. Професійну свідомість, професійну ідентичність, позитивні мотиви оволодіння майбутніми педагогами професійною педагогічною діяльністю неможливо сформуванати лише методами та засобами освітнього процесу. Моделювання та усвідомлення студентом власного педагогічного потенціалу у майбутній професійній діяльності, стимулювання розвитку широких соціальних і здорових особистісних мотивів, професійного педагогічного світогляду, професійної кар'єри та її проектування ефективно відбувається за умови обґрунтованого психолого-педагогічного супроводу та засобами формування індивідуальної програми особистісно-професійного розвитку.

Метою реалізації програми особистісно-професійного розвитку є становлення повноцінно розвиненої здорової особистості майбутнього вчителя, оволодіння індивідуальним стилем навчальної, педагогічної, виховної, розвивальної діяльності, розвиток професійної свідомості, професійних компетенцій та особистісних здатностей, повноцінна реалізація психологічного потенціалу, активізація саморозвитку (становлення студента як суб'єкта власного життя та діяльності) [3, С.35].

Програма особистісно-професійного розвитку складається із двох блоків (змістових) частин у відповідності до теоретичного, методологічного, практичного і прикладного наповнення курсів «Загальна та соціальна психологія», «Вікова та педагогічна психологія», «Психологія педагогічної діяльності» з урахуванням перспективного розвитку студента у навчальній та виховній діяльності щодо майбутньої професійної діяльності.

Перша частина програми особистісно-професійного розвитку дає можливість студенту виявити приховані тенденції та особистісні можливості у розвитку пізнавальної, інтелектуальної, мотиваційної, емоційно-вольової сфери, особливостей темпераменту, характеру, здібностей. Друга частина програми особистісно-професійного розвитку сприяє формуванню готовності і усвідомлення студентом себе суб'єктом майбутньої педагогічної діяльності, вихователем, вчителем, здатним до самореалізації у професійному плані, відкритого до змін на переорієнтацію мотивів педагогічної діяльності з особистісних до широких соціальних (мотив відповідальності за майбутнє суспільства, країни та людства загалом).

Вагомою умовою реалізації програми є орієнтація на суб'єктність особистості, тобто здатність до самоідентифікації, самоактуалізації, саморозвитку, створення креативного середовища у педагогічному університеті, спонукання до рефлексивної діяльності, розв'язання проблем діалогізації освітнього процесу [1, С.35].

Реалізація студентами педагогічного університету програми особистісно-професійного розвитку вносить нові тенденції у викладання курсів психологічних дисциплін у напрямку «до живого знання про живу особистість», а моніторинг процесу супроводу особистісно-професійного розвитку майбутнього педагога засвідчує, що особистісне значення змісту психологічних дисциплін для студента змістилось у прикладну площину [2, с. 114]. Структурна організація практичних та лекційних занять «актуалізують особистісні структури свідомості майбутніх педагогів» на отримання системних психологічних знань, умінь та навичок, усвідомлення студентами їх значення для власного розвитку та майбутньої педагогічної діяльності, гармонізації внутрішнього світу, адекватне розуміння себе, а основне – усвідомлення і прийняття необхідності змін у особистісно-професійному зростанні. За даними Василенко Л.П. 92% майбутніх педагогів готові вносити зміни у процес особистого становлення і професійного руху до майбутньої педагогічної діяльності. Для багатьох студентів складання програми особистісного і професійного розвитку, практичні заняття з психології стали поштовхом до її реалізації у практичній площині, вибору шляхів, методів її реалізації не лише на тиждень, місяць чи семестр, але й на подальші роки навчання у педагогічному університеті (63% студентів) [1, С.37].

Висновки. Реалізація завдань програми особистісно-професійного розвитку дозволяє майбутнім педагогам покроково визначати перелік індивідуальних проблем, сприяє реалізації завдань, які базуються на трансформації отриманих психологічних знань у професійні настанови, обирати адекватні шляхи самовиховання і саморозвитку, орієнтує студента на вибір здорового життєтворення та професійної самореалізації.

Література:

1. Василенко Л.П. Реалізація технології супроводу особистісно-професійного розвитку майбутнього педагога при викладанні психології / Л. Василенко // Матеріали звітної наукової конференції викладачів кафедри психології та студентів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / ред. колегія М.Савчин, С. Заболоцька. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2018. – Випуск XII. – С. 34-39.

2. Особистісно-професійний розвиток майбутнього педагога: монографія / За ред. проф. М. В. Савчина. – Дрогобич: Видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2014. – 331 с.

3. Савчин Мирослав, Василенко Леся. *Методичні рекомендації щодо реалізації програми особистісно-професійного розвитку при вивченні психологічних дисциплін* / М. Савчин. Л. Василенко. – Видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2016. – 25 с.

4. Савчин М.В. *Здатності особистості: монографія* / Мирослав Савчин. – К.: ВЦ "Академія", 2016. – 288с. – (Серія "Монограф").

Надіслано 28 лютого 2019 р.

Малик Ірина Романівна

ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ОСОБИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ КОНТР СУГЕСТИВНОСТІ

Інформаційна безпека держави, яка є складовою національної безпеки, потребує подальшої деталізації та конкретизації в контексті безпеки, себто захищеності, особи в епоху виникнення та розквіту все нових форм та видів інформаційних війн. Гібридні, консцієнтальні, психологічні, мережеві війни – все це звалилось на «споживача» водночас. Проте і без цих нових термінів та явищ, завдяки маркетингу, рекламі, пропаганді політичних ідей та інтерпретації подій, дезінформуванню та цензурі було зрозуміло питому роль інформації, тобто маніпуляцій із нею у повсякденному житті.

Слід зазначити, що дослідники визначають інформаційну безпеку особистості як захищеність психіки і свідомості людини від небезпечних інформаційних впливів; маніпулювання свідомістю, дезінформування, спонукання до самогубства [1, с. 41]. Знову ж таки «безпечність» чи «небезпечність» цих впливів трактується з огляду на національні інтереси держави. Джерелами загроз інформаційній безпеці особистості можуть виступати: 1. суттєве розширення (завдяки ІКТ) можливостей маніпулювання свідомістю людини, можливість використання новітніх технологій впливу на її психічну діяльність; 2. Використання на шкоду інтересам особистості персональних даних, що нагромаджуються різними структурами (в т.ч. органами державної влади) [1, с. 46]

В чинній Доктрині інформаційної безпеки держави серед національних інтересів України в інформаційній сфері зазначені такі життєво важливі інтереси особи:

- забезпечення конституційних прав і свобод людини на збирання, зберігання, використання та поширення інформації;
- забезпечення конституційних прав людини на захист приватного життя;
- захищеність від руйнівних інформаційно-психологічних впливів [2].